

Обґрунтування
про схвалення проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного
акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку»

Згідно з статтею 68 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) оператор системи передачі має право надавати команди на зменшення навантаження виробникам, які здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (а з використанням гідроенергії - мікро-, міні- та малим гідроелектростанціям), яким встановлено «зелений» тариф, або виробникам, які за результатами аукціону набули право на підтримку, лише за умови, якщо всі наявні пропозиції (заявки) інших учасників балансування на зменшення їхнього навантаження були прийняті (акцептовані) оператором системи передачі, крім випадків надання таких команд при системних обмеженнях, які є наслідком дії обставин непереборної сили.

Вартість електричної енергії, не відпущеної виробником електричної енергії, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом відповідно до цього Закону, або виробником, який за результатами аукціону набув право на підтримку, у результаті виконання ним команди оператора системи передачі на зменшення навантаження, відшкодовується такому виробнику за встановленим йому «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, крім випадків надання таких команд у разі системних обмежень, що є наслідком дії обставин непереборної сили.

Поряд з цим, відповідно до частини другої та третьої статті 2 Закону Правила ринку розробляються і адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Регулятором та підлягають погодженню Антимонопольним комітетом України.

НЕК «Укренерго» листом від 26 березня 2020 року № 01/11578 направило до НКРЕКП Протокол наради робочої підгрупи з підготовки змін щодо регламентації балансування ВДЕ, робочої групи з підготовки змін до Правил ринку від 18 березня 2020 року № 4 (далі – Протокол) щодо відшкодування за виконання команд диспетчера виробникам, що здійснюють виробництво з альтернативних джерел енергії.

За результатами розгляду Протоколу, НКРЕКП листом від 22 квітня 2020 року № 4456/28/7-20 повідомила НЕК «Укренерго», що вважає за доцільне розглянути механізм здійснення відшкодування зі сторони НЕК «Укренерго» та надати до НКРЕКП розроблений проєкт змін до Правил ринку щодо надання послуг з балансування виробниками, яким встановлено «зелений» тариф, або виробниками, які за результатами аукціону набули право на підтримку, за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною відповідно та до типового договору про участь у балансуєчому ринку, що є Додатком 7 до Правил ринку, у термін до 08 травня 2020 року.

Таким чином, НЕК «Укренерго» листом від 08 травня 2020 року № 01/16813 надало свої пропозиції щодо внесення змін до Правил ринку та їх додатків.

За результатом опрацювання зазначених пропозицій НЕК «Укренерго», НКРЕКП розроблено проєкт рішення «Про затвердження Змін до Правил ринку» (далі – проєкт постанови), що передбачає внесення змін до Правил ринку у частині забезпечення відшкодування невідпущеної електричної енергії виробниками, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, у разі виконання команди диспетчера на зменшення навантаження, яке передбачене статтею 68 Закону.

Зазначений проєкт постанови відповідно до статті 15 Закону про НКРЕКП, має ознаки регуляторного акта та з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб має бути оприлюднений на офіційному веб-сайті НКРЕКП.

Ураховуючи зазначене, пропонується:

схвалити та оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», що має ознаки регуляторного акта, разом з матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП у мережі Інтернет: <http://nerc.gov.ua>.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ю. Власенко

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до Правил
ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

Зміни до Правил ринку

1. Главу 1.5 розділу I після пункту 1.5.11 доповнити новим пунктом 1.5.12 такого змісту:

«1.5.12. Для отримання відшкодування від ОСП в рамках надання послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, в разі виконання одиниці ВДЕ команди на розвантаження, така одиниця ВДЕ повинна бути зареєстрована в балансуєчій групі Гарантованого покупця. Інакше зобов'язання з оплати відшкодування за таку послугу за договором у ОСП відсутні.»

У зв'язку з цим пункти 1.5.12 та 1.5.13 вважати відповідно пунктами 1.5.13 та 1.5.14.

2. У розділі IV:

1) пункт 4.1.5 глави 4.1 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«3) активація пропозицій ППБ, які є виробниками, що здійснюють продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною.»;

2) у главі 4.2:

пункт 4.2.3 глави 4.2 після слова «інформації» доповнити словами, цифрами та знаками «відповідно до пунктів 4.2.1 та 4.2.2 цієї глави»;

після пункту 4.2.4 доповнити новим пунктом 4.2.5 такого змісту:

«4.2.5. Для виробників електричної енергії, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, участь у балансуєчому ринку є добровільною. При цьому для отримання оплати з боку ОСП за послугу виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, для участі в балансуєчому ринку виробники електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною повинні подавати заявки виключно на продукт «активація виробників ВДЕ» за ціною 0,01грн/МВт·год. У разі подання виробником(ами) електричної енергії за «зеленим» тарифом пропозицій на інші продукти балансуєчого ринку, або до продукту «активація виробників ВДЕ» за ціною, що відрізняється від 0,01грн/МВт·год, така оплата з боку ОСП не проводитиметься.»

У зв'язку з цим пункти 4.2.5 та 4.2.6 вважати відповідно пунктами 4.2.6 та 4.2.7;

3) у главі 4.10:

підпункт 1 пункту 4.10.4 виключити.

У зв'язку з цим підпункти 2 - 4 вважати відповідно 1 - 3;

доповнити новим пунктом 4.10.5 такого змісту:

«4.10.5 Виробники ВДЕ зобов'язані подавати пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження по кожній одиниці надання послуг балансування для кожного розрахункового періоду торгового дня (на активацію виробників ВДЕ) на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження, що дорівнює різниці між запланованим обсягом відпуску одиницею ВДЕ на наступну годину та потужністю еталонної групи, якщо потужність такої одиниці ВДЕ не перевищує 10 МВт, а в іншому випадку нулем»;

4) у главі 4.18:

у пункті 4.18.3:

в абзаці першому слово «двома» замінити словом «трьома»;

доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«3) активація виробників ВДЕ

Активація виробників ВДЕ здійснюється разом з наданням таким виробником ОСП послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ.»;

пункт 4.18.12 викласти в такій редакції:

«4.18.12. Вартість електричної енергії, що не відпущена виробниками ВДЕ, які продають електричну енергію за «зеленим» тарифом, у результаті виконання ними команди ОСП на зменшення навантаження, відшкодовується цим виробникам за встановленими «зеленими» тарифами шляхом оплати послуги з виконання команди диспетчера виробником за «зеленим» тарифом через механізм надлишків небалансу електричної енергії, що формуються на субрахунку UA-1. Водночас вартість електричної енергії, яка підлягає відшкодуванню виробникам ВДЕ, розраховується відповідно до методики розрахунку обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску (генерації) виробника електричної енергії, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом, або виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку, у результаті виконання ним команди оператора системи передачі на зменшення навантаження, що є додатком 9 до цих Правил (далі - Методика).».

3. У розділі V:

1) пункт 5.3.2 глави 5.3 після слів «цих рахунків» доповнити словами та знаками «, а також врахування механізму оплати за послугу з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, здійснюється через субрахунок UA-1, що передбачений главою 5.22 цього розділу.»;

2) доповнити новою главою 5.10 такого змісту:

«5.10 Рахунок підтримки ВДЕ А-І

Рахунок А-І використовується для розрахунків за балансування одиниць ВДЕ. Розрахункова активність на цьому рахунку для кожного розрахункового періоду кожного торгового дня включає дебетування за платежі ППБ, які є одиницями ВДЕ, за балансуєчу електричну енергію відповідно до граничної ціни балансування на розвантаження, а також нарахування за послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ в розрізі кожної одиниці ВДЕ.»;

У зв'язку з цим глави 5.10-5.27 вважати відповідно главами 5.11-5.28;

3) главу 5.11 доповнити новим пунктом 5.11.3 такого змісту:

«5.11.3 Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею ВДЕ, яка є одиницею надання послуг з балансування, здійснюється відповідно до Методики.»;

4) підпункт 1 пункту 5.22.1 глави 5.22 доповнити словами та знаками «із врахуванням оплати з рахунків А-І за послугу з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ.»;

6) пункт 5.22.2 глави 5.22 викласти в такій редакції:

«5.22.2. Вартість послуги субрахунку UA-1 розрахункового періоду t торгового дня d містить дебетування і кредитування з рахунків А-А, А-В та А-І для всіх списань/виплат одиницям ППБ e та списань/виплат СВБ b та розраховується за формулою

$$RESID_t = \sum_e CINSTQ_{e,t} + \sum_b CIEQ_{b,t} + \sum_b RES_{r,t},$$

де $\sum_b RES_{r,t}$ - щогодинна вартість оплати одиниці ВДЕ r в розрахунковому періоді t , якій було надано команду на розвантаження, яка розраховується відповідно до додатка 8 до цих Правил.»;

7) у пунктах 5.22.4 - 5.22.7 глави 5.22 слова «збір за небаланс електричної енергії» замінити на слова, цифру та символи «вартість послуги субрахунку UA-1».

4. У додатку 1:

1) у пункті 1.5 глави 1 після слова «платежів» доповнити словами «за послугу підтримки субрахунків UA»;

2) у главі 2:

пункті 2.1 після слова та знака «ОСП,» доповнити словами «у тому числі платежів за послугу підтримку субрахунків UA»;

3) у главі 3:

у підпункті 2 пункту 3.2 після слова «енергії» доповнити словами та знаком «, послуги з підтримки субрахунків UA»;

у підпункті 1 пункту 3.3 після слова «енергії» доповнити словами та знаком «, послуги з підтримки субрахунків UA»;

4) главу 5 після пункту 5.1 доповнити новим пунктом 5.2 такого змісту:

«5.2. Виставлення рахунків та здійснення платежів за послугу підтримки субрахунків UA визначених цим Договором, відбувається відповідно до процедур та графіків, передбачених Правилами ринку, та згідно з умовами цього Договору.»

У зв'язку з цим пункти 5.2 - 5.13 вважати відповідно 5.3 - 5.14.

5. У додатку 7:

1) після пункту 1.2 глави 1 доповнити новими пунктами 1.3 та 1.4 такого змісту:

«1.3. За цим Договором ОСП має право надавати команди на зменшення навантаження ВДЕ, яким встановлено "зелений" тариф або аукціонна ціна та які належать до балансуєчої групи Гарантованого покупця, лише за умови, якщо всі наявні пропозиції (заявки) інших учасників балансування на зменшення їхнього навантаження були прийняті (акцептовані) ОСП, крім випадків надання таких команд при системних обмеженнях, які є наслідком дії обставин непереборної сили.

1.4. За цим Договором ППБ, що є ВДЕ, яка входить до складу балансуєчої групи Гарантованого покупця за умови виконання команд наданих відповідно до п. 1.3 цього Договору має право надавати ОСП послугу з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ та отримувати оплату за надану послугу ППБ, що є ВДЕ відповідно до умов цього Договору та Правил ринку»

У зв'язку з цим пункти 1.3 та 1.4 вважати відповідно 1.4 та 1.5.

2) у главі 2:

пункт 2.1 після слова «ринку» доповнити словами «та наданні послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ»;

пункт 2.2 після слова «енергії» доповнити словами «та вартості послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ»;

додати новий пункт 2.3 такого змісту:

«2.3. Послуга з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ здійснюється за встановленим "зеленим" тарифом або аукціонною ціною для одиниці надання послуг з балансування ППБ, що є ВДЕ які входять до складу балансуєчої групи Гарантованого покупця.»

3) у главі 3:

пункт 3.1 після слова «ППБ» доповнити словами «та обсяги послуг з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ наданих ППБ»;

пункт 3.2 після слова та знаку «ринку,» доповнити словами «та обсяги послуг з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ»

4) главу 4 після пункту 4.4 доповнити новим пунктом такого змісту:

«4.4. ОСП здійснює остаточний розрахунок з ППБ за послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ в порядку, передбаченому Правилами ринку, та за таких умов:

-виконання ППБ, що є ВДЕ, диспетчерської команди на зменшення навантаження;

-формування рахунку ППБ на оплату послуг з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ;

-формування Акту наданих послуг з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ;

-за умови реєстрації ППБ податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних відповідно до вимог статті 201 Податкового кодексу України;

-надання заявки/пропозиції на балансуєчу енергію;

-наявності від'ємного сальдо на субрахунку UA-1.»;

У зв'язку з цим пункти 4.4 - 4.10 вважати відповідно пунктами 4.5 - 4.11.

5) у главі 5:

пункт 5.3 доповнити новим підпунктом 4 такого змісту:

«4) отримувати від ОСП оплату послуг з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, визначену згідно з вимогами Правил ринку, у результаті виконання ВДЕ, що є ППБ команди ОСП на зменшення навантаження, крім випадків надання таких команд при системних обмеженнях, які є наслідком дії обставин непереборної сили.»

пункт 5.4 доповнити новим підпунктом 3 такого змісту:

«3) здійснювати в повному обсязі оплату послуг з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, за умови виконання п. 4.4 Договору та вимог Правил ринку з боку ППБ.»

4. Доповнити постанову новим додатком 8, що додається.

У зв'язку з цим додаток 8 вважати відповідно додатком 9.

**Методика
розрахунку обсягу електричної енергії, не відпущеної виробником, що
здійснює виробництво електричної енергії з альтернативних джерел**

1. Загальні положення

1.1 Ця Методика використовується постачальниками послуг комерційного обліку для розрахунку обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску (генерації) виробника, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, або виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку, у результаті виконання ним команди оператора системи передачі на зменшення навантаження.

1.2. У цій Методиці терміни вживаються в таких значеннях:

еталонний метод – це метод розрахунку обсягу електричної енергії не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, при якому використовуються дані комерційного обліку еталонної генеруючої одиниці;

розрахунковий метод – це метод розрахунку обсягу електричної енергії не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, при якому використовуються виключно дані за попередні періоди;

одиниця відпуску виробника з ВДЕ – одиниця відпуску (генерації) виробника, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, або одиницею відпуску (генерації) виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку;

еталонна генеруюча одиниця (ЕГО) – це одна або декілька генеруючих одиниць (інверторів або вітрових турбін) що має окрему точку комерційного обліку, та яка використовується для розрахунку не відпущеної електричної енергії за еталонним методом; точка комерційного обліку ЕГО погоджується з оператором мережі до якого приєднана одиниця відпуску виробника з ВДЕ згідно порядку визначеного в Кодексі системи передачі;

період обмеження – період між часом початку дії диспетчерської команди та часом закінчення її дії або часом початку дії наступної диспетчерської команди.

Інші терміни вживаються в цій Методиці у значеннях, наведених у законах України «Про ринок електричної енергії», «Про альтернативні джерела енергії», Правилах ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307, Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, Кодексі системи передачі, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року №309, Кодексі комерційного обліку електричної енергії, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року №311, Порядку купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом, затвердженому постановою

НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641.

1.3 Розрахунковий метод використовується лише у випадках, якщо встановлена потужність одиниці відпуску виробника ВДЕ не перевищує 10 МВт.

1.4 Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, здійснюється за кожен період обмеження окремо.

2. Еталонний метод розрахунку

2.1. Загальна встановлена потужність еталонної генеруючої одиниці не може перевищувати 10% загальної встановленої потужності одиниця відпуску виробника з ВДЕ.

2.2. Для розрахунку обсягу електричної енергії не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, встановлена потужність якої більше 10 МВт використовується виключно еталонний метод.

2.3. Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску виробником з ВДЕ в наслідок виконання диспетчерської команди, здійснюється за формулою:

$$\Delta W = \frac{W_{\text{овВДЕ}}^{t_{\text{кд}}-1}}{\sum_{i=1}^n W_{\text{ЕГО}_i}^{t_{\text{кд}}-1}} \cdot \sum_{t=p}^m \sum_{i=1}^n W_{\text{ЕГО}_i}^t - \sum_{t=p}^m W_{\text{овВДЕ}}^t ,$$

де $W_{\text{овВДЕ}}^t$ – обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за період часового ряду даних комерційного обліку t , в якому діє диспетчерська команда;

$W_{\text{ЕГО}_i}^t$ – обсяг виробітку електричної енергії i -ою еталонною генеруючою одиницею за період часового ряду даних комерційного обліку t , в якому діє диспетчерська команда ;

$t_{\text{кд}}-1$ – період часового ряду даних комерційного обліку, що передуює часу початку дії диспетчерської команди;

p – перший період часового ряду даних комерційного обліку, в якому почала діяти диспетчерська команда;

t – період часового ряду даних комерційного обліку, в якому діє диспетчерська команда;

m – період часового ряду даних комерційного обліку, в якому закінчилась дія диспетчерської команди;

n – кількість еталонних генеруючих одиниць.»

3. Розрахунковий метод розрахунку.

3.1. Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску з ВДЕ в наслідок виконання диспетчерської команди, здійснюється за формулою:

$$\Delta W = \sum_{t=p}^m \max(0, (W_{\text{овВДЕ}}^{\text{БП}} - W_{\text{овВДЕ}}^t)),$$

де $W_{\text{овВДЕ}}^{\text{БП}}$ – обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за базовий період часового ряду комерційного обліку.

3.2. Обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за базовий період часового ряду комерційного обліку визначається як обсяг відпуску за період часового ряду даних комерційного обліку, що передує часу початку дії ДК.

3.3. У разі якщо період обмеження для одиниці відпуску виробника з ВДЕ (енергії сонця) перевищує одну годину обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за базовий період часового ряду комерційного обліку визначається як середнє обсягів відпуску за той же період часового ряду доби попередніх п'яти днів, в яких не надавались ДК в зазначені періоди часу доби.

Директор
Департаменту енергоринку

Ю. Власенко

Обґрунтування про схвалення проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку»

Згідно з статтею 68 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) оператор системи передачі має право надавати команди на зменшення навантаження виробникам, які здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (а з використанням гідроенергії - мікро-, міні- та малим гідроелектростанціям), яким встановлено «зелений» тариф, або виробникам, які за результатами аукціону набули право на підтримку, лише за умови, якщо всі наявні пропозиції (заявки) інших учасників балансування на зменшення їхнього навантаження були прийняті (акцептовані) оператором системи передачі, крім випадків надання таких команд при системних обмеженнях, які є наслідком дії обставин непереборної сили.

Вартість електричної енергії, не відпущеної виробником електричної енергії, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом відповідно до цього Закону, або виробником, який за результатами аукціону набув право на підтримку, у результаті виконання ним команди оператора системи передачі на зменшення навантаження, відшкодовується такому виробнику за встановленим йому «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, крім випадків надання таких команд у разі системних обмежень, що є наслідком дії обставин непереборної сили.

Поряд з цим, відповідно до частини другої та третьої статті 2 Закону Правила ринку розробляються і адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Регулятором та підлягають погодженню Антимонопольним комітетом України.

НЕК «Укренерго» листом від 26 березня 2020 року № 01/11578 направило до НКРЕКП Протокол наради робочої підгрупи з підготовки змін щодо регламентації балансування ВДЕ, робочої групи з підготовки змін до Правил ринку від 18 березня 2020 року № 4 (далі – Протокол) щодо відшкодування за виконання команд диспетчера виробникам, що здійснюють виробництво з альтернативних джерел енергії.

За результатами розгляду Протоколу, НКРЕКП листом від 22 квітня 2020 року № 4456/28/7-20 повідомила НЕК «Укренерго», що вважає за доцільне розглянути механізм здійснення відшкодування зі сторони НЕК «Укренерго» та надати до НКРЕКП розроблений проєкт змін до Правил ринку щодо надання послуг з балансування виробниками, яким встановлено «зелений» тариф, або виробниками, які за результатами аукціону набули право на підтримку, за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною відповідно та до типового договору про участь у балансуєчому ринку, що є Додатком 7 до Правил ринку, у термін до 08 травня 2020 року.

Таким чином, НЕК «Укренерго» листом від 08 травня 2020 року № 01/16813 надало свої пропозиції щодо внесення змін до Правил ринку та їх додатків.

За результатом опрацювання зазначених пропозицій НЕК «Укренерго», НКРЕКП розроблено проєкт рішення «Про затвердження Змін до Правил ринку» (далі – проєкт постанови), що передбачає внесення змін до Правил ринку у частині забезпечення відшкодування невідпущеної електричної енергії виробниками, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, у разі виконання команди диспетчера на зменшення навантаження, яке передбачене статтею 68 Закону.

Зазначений проєкт постанови відповідно до статті 15 Закону про НКРЕКП, має ознаки регуляторного акта та з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб має бути оприлюднений на офіційному веб-сайті НКРЕКП.

Ураховуючи зазначене, пропонується:

схвалити та оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», що має ознаки регуляторного акта, разом з матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП у мережі Інтернет: <http://nerc.gov.ua>.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ю. Власенко

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до Правил
ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

Зміни до Правил ринку

1. У розділі I :

у главі 1.5:

доповнити новим пунктом 1.5.12 та викласти його в такій редакції:

«1.5.12. Для отримання оплати від ОСП в рамках оплати послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, в разі виконання одиниці ВДЕ команди на розвантаження, така одиниця ВДЕ повинна для цього бути зареєстрована в балансуєчій групі Гарантованого покупця. В інакшому випадку зобов'язання з оплати такої послуги за договором у ОСП відсутні.»;

пункти 1.5.12 та 1.5.13 вважати пунктами 1.5.13 та 1.5.14 відповідно.

2. У розділі IV:

1) пункт 4.1.5 глави 4.1 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«3) активація пропозицій ППБ, які є виробниками, що здійснюють продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною.»;

2) у главі 4.2:

пункт 4.2.3 глави 4.2 після слова «інформації» доповнити словами, цифрами та символами «відповідно до пунктів 4.2.1 та 4.2.2 цієї глави»;

доповнити новим пунктом 4.2.5 та викласти його у наступній редакції:

«4.2.5. Для виробників електричної енергії, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, участь у балансуєчому ринку є добровільною. При цьому для отримання оплати з боку ОСП за послугу виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, для участі в балансуєчому ринку виробники електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною повинні подавати заявки виключно на продукт «активація виробників ВДЕ» за ціною 0.01грн/МВтгод. В разі подання виробником(ами) електричної енергії за «зеленим» тарифом пропозицій на інші продукти балансуєчого ринку, або до продукту «активація виробників ВДЕ» за ціною, що відрізняється від 0,01грн/МВтгод, така оплата з боку ОСП не проводитиметься»

пункти 4.2.5 та 4.2.6 вважати 4.2.6 та 4.2.7 відповідно;

3) у главі 4.10:

підпункт 1 пункту 4.10.4 вилучити та підпункти 2, 3 та 4 вважати 1,2 та 3 відповідно;

доповнити новим пунктом 4.10.5 такого змісту:

«4.10.5 Виробники ВДЕ зобов'язані подавати пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження по кожній одиниці надання послуг балансування для кожного розрахункового періоду торгового дня (на активацію виробників ВДЕ) на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження, що дорівнює різниці між запланованим обсягом відпуску одиницею ВДЕ на наступну годину та потужністю еталонної групи, якщо потужність такої одиниці ВДЕ не перевищує 10 МВт, а в іншому випадку нулем»;

4) у главі 4.18:

пункт 4.18.3 викласти у такій редакції:

«4.18.3. Диспетчерська команда видається ОСП відповідно до результатів алгоритму розрахунку балансуєчого ринку у вигляді активації пропозиції балансуєчої енергії та її деактивації за трьома типами активації:

- 1) пряма активація (direct activation);
- 2) запланована активація (scheduled activation).
- 3) активація виробників ВДЕ

Активація виробників ВДЕ здійснюється разом з наданням таким виробником ОСП послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ.»;

пункт 4.18.12 викласти у такій редакції:

«4.18.12. Вартість електричної енергії, що не відпущена виробниками ВДЕ, які продають електричну енергію за «зеленим» тарифом, у результаті виконання ними команди ОСП на зменшення навантаження, відшкодовується цим виробникам за встановленими «зеленими» тарифами шляхом оплати послуги з виконання команди диспетчера виробником за «зеленим» тарифом через механізм надлишків небалансу електричної енергії, що формуються на субрахунку UA-1. При цьому вартість електричної енергії, яка підлягає відшкодуванню виробникам ВДЕ, розраховується відповідно до методики розрахунку обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску (генерації) виробника електричної енергії, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, або виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку, у результаті виконання ним команди оператора системи передачі на зменшення навантаження, що є додатком до цих Правил (далі - Методика).»

3. У розділі V:

1) пункт 5.3.2 глави 5.3 викласти у такій редакції:

«5.3.2. Рахунок А-А та рахунок А-В пов'язані з одним і тим самим банківським рахунком ОСП зі спеціальним режимом використання та не є

нейтральними з точки зору доходів (дебетування і кредитування не сальдуються). Спільне зарахування цих рахунків, а також врахування механізму оплати за послугу з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ, здійснюється через субрахунок UA-1, що передбачений главою 5.22 цього розділу.»;

2) доповнити новою главою 5.10 такого змісту:

«5.10 Рахунок підтримки ВДЕ А-І

Рахунок А-І використовується для розрахунків за балансування одиниць ВДЕ. Розрахункова активність на цьому рахунку для кожного розрахункового періоду кожного торгового дня включає дебетування за платежі ППБ, які є одиницями ВДЕ, за балансуєчу електричну енергію відповідно до граничної ціни балансування на розвантаження, а також нарахування за послуги з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ в розрізі кожної одиниці ВДЕ.»;

3) глави 5.10-5.27 вважати главами 5.11-5.28 відповідно;

4) глави 5.11 доповнити новим пунктом 5.11.3 такого змісту:

«5.11.3 Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею ВДЕ, яка є одиницею надання послуг з балансування, здійснюється відповідно до Методики.»;

5) підпункт 1 пункту 5.21.1 глави 5.21 викласти у такій редакції:

«1) UA-1 - субрахунок небалансів електричної енергії. Це субрахунок для розміщення коштів для балансування витрат/доходів на рахунку А-А та рахунку А-В із врахуванням оплати з рахунків А-І за послугу з виконання команди диспетчера виробником ВДЕ.»;

6) пункт 5.22.2 глави 5.22 викласти у такій редакції:

«5.22.2. Вартість послуги субрахунку UA-1 розрахункового періоду t торгового дня d містить дебетування і кредитування з рахунків А-А, А-В та А-І для всіх списань/виплат одиницям ППБ e та списань/виплат СВБ b та розраховується за формулою

$$RESID_t = \sum_e CINSTQ_{e,t} + \sum_b CIEQ_{b,t} + \sum_b RES_{r,t},$$

де $\sum_b RES_{r,t}$ - щогодинна вартість оплати одиниці ВДЕ r в розрахунковому періоді t , якій було надано команду на розвантаження, яка розраховується відповідно до пункту 5.11.3 глави 5.11 цього Розділу.»;

7) у пунктах 5.22.3-5.22.7 глави 5.22 слова «збір за небаланс електричної енергії» замінити на слова, цифру та символи «вартість послуги субрахунку UA-1».

4. Доповнити постанову новим додатком 9 такого змісту:

Методика

розрахунку обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску (генерації) виробника електричної енергії, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, або виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку, у результаті виконання ним команди оператора системи передачі на зменшення навантаження

1. Загальні положення

1.1 Ця Методика використовується постачальниками послуг комерційного обліку для розрахунку обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску (генерації) виробника, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, або виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку, у результаті виконання ним команди оператора системи передачі на зменшення навантаження.

1.2. У цій Методиці терміни вживаються в таких значеннях:

еталонний метод – це метод розрахунку обсягу електричної енергії не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, при якому використовуються дані комерційного обліку еталонної генеруючої одиниці;

розрахунковий метод – це метод розрахунку обсягу електричної енергії не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, при якому використовуються виключно дані за попередні періоди;

одиниця відпуску виробника з ВДЕ – одиниця відпуску (генерації) виробника, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, або одиницею відпуску (генерації) виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку;

еталонна генеруюча одиниця (ЕГО) – це одна або декілька генеруючих одиниць (інверторів або вітрових турбін) що має окрему точку комерційного обліку, та яка використовується для розрахунку не відпущеної електричної енергії за еталонним методом; точка комерційного обліку ЕГО погоджується з оператором мережі до якого приєднана одиниця відпуску виробника з ВДЕ згідно порядку визначеного в Кодексі системи передачі;

період обмеження – період між часом початку дії диспетчерської команди та часом закінчення її дії або часом початку дії наступної диспетчерської команди.

Інші терміни вживаються в цій Методиці у значеннях, наведених у законах України «Про ринок електричної енергії», «Про альтернативні джерела енергії», Правилах ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307, Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, Кодексі системи передачі, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року №309, Кодексі комерційного обліку електричної енергії,

затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року №311, Порядку купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом, затвердженому постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641.

1.3 Розрахунковий метод використовується лише у випадках, якщо встановлена потужність одиниці відпуску виробника ВДЕ не перевищує 10 МВт.

1.4 Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, здійснюється за кожен період обмеження окремо.

2. Еталонний метод розрахунку

2.1. Загальна встановлена потужність еталонної генеруючої одиниці не може перевищувати 10% загальної встановленої потужності одиниця відпуску виробника з ВДЕ.

2.2. Для розрахунку обсягу електричної енергії не відпущеної одиницею відпуску виробника з ВДЕ, встановлена потужність якої більше 10 МВт використовується виключно еталонний метод.

2.3. Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску виробником з ВДЕ, здійснюється за формулою:

$$\Delta W = \frac{W_{\text{овВДЕ}}^{\text{ткд}-1}}{\sum_{i=1}^n W_{\text{ЕГО}_i}^{\text{ткд}-1}} \cdot \sum_{t=p}^m \sum_{i=1}^n W_{\text{ЕГО}_i}^t - \sum_{t=p}^m W_{\text{овВДЕ}}^t ,$$

де

ΔW – обсяг електричної енергії, не відпущеної внаслідок виконання ДК;

$W_{\text{овВДЕ}}^t$ – обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за період часового ряду даних комерційного обліку t , в якому діє ДК;

$W_{\text{ЕГО}_i}^t$ – обсяг виробітку електричної енергії i -ою еталонною генеруючою одиницею за період часового ряду даних комерційного обліку t , в якому діє ДК;

$t_{\text{кд}} - 1$ – період часового ряду даних комерційного обліку, що передуює часу початку дії ДК;

p – перший період часового ряду даних комерційного обліку, в якому почала діяти ДК;

t – період часового ряду даних комерційного обліку, в якому діє ДК;

m – період часового ряду даних комерційного обліку в якому закінчилась дія ДК;

n – кількість еталонних генеруючих одиниць.»

3. Розрахунковий метод розрахунку обсягу не відпущеної електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ.

3.1. Розрахунок обсягу електричної енергії, не відпущеної одиницею відпуску з ВДЕ, здійснюється за формулою:

$$\Delta W = \sum_{t=p}^m \max(0, (W_{\text{овВДЕ}}^{\text{БП}} - W_{\text{овВДЕ}}^t)),$$

де ΔW – обсяг електричної енергії, не відпущеної внаслідок виконання ДК;

t_{kd-1} – період часового ряду даних комерційного обліку, що передує часу початку дії ДК;

W_{ovVDE}^{BP} – обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за базовий період часового ряду комерційного обліку;

W_{ovVDE}^t – обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за період часового ряду даних комерційного обліку t , в якому діє ДК;

p – перший період часового ряду даних комерційного обліку, в якому почала діяти ДК;

t – період часового ряду даних комерційного обліку, в якому діє ДК;

m – період часового ряду даних комерційного обліку в якому закінчилась дія ДК;

3.2. Обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за базовий період часового ряду комерційного обліку визначається як обсяг відпуску за період часового ряду даних комерційного обліку, що передує часу початку дії ДК.

3.3. У разі якщо період обмеження для одиниці відпуску виробника з ВДЕ (енергії сонця) перевищує одну годину обсяг відпуску електричної енергії одиницею відпуску виробника з ВДЕ за базовий період часового ряду комерційного обліку визначається як середнє обсягів відпуску за той же період часового ряду доби попередніх п'яти днів, в яких не надавались ДК в зазначені періоди часу доби.

Директор
Департаменту енергоринку

Ю. Власенко